

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ПІВДЕННЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

25.09.2024 р.

Одеса

№ 65/90-р/к

Справа № 65/39-01/2024

Дальницька сільська рада Одеського району Одеської області (ідентифікаційний код юридичної особи – *Інформація, доступ до якої обмежено*, місцезнаходження: *Інформація, доступ до якої обмежено*) (далі – Дальницька сільська рада) рішенням ІХ чергової сесії VIII скликання Дальницької сільської ради Овідіопольського (наразі Одеського) району Одеської області від 30.09.2021 № 985-VIII «Про надання дозволу на водопостачання та обслуговування водяних мереж с. Роксолани» надала фізичній особі – підприємцю Комісарову О.О. (далі – ФОП Комісаров О.О.) дозвіл на здійснення діяльності з надання послуг з централізованого водопостачання та обслуговування мереж централізованого водопостачання на території села Роксолани Дальницької сільської громади Одеського району Одеської області без проведення конкурсної процедури, передбаченої чинним законодавством для об'єктів у сфері водопостачання та водовідведення.

Такі дії Дальницької сільської ради визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання.

Дальницьку сільську раду зобов'язано протягом двох місяців припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Адміністративна колегія Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), розглянувши матеріали справи № 65/39-01/2024 про порушення Дальницькою сільською радою законодавства про захист економічної конкуренції, передбачені пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та подання першого відділу досліджень і розслідувань Відділення з попередніми висновками від 08.08.2024 № 65-03/143-П,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРЕДМЕТ СПРАВИ

- (1) Дії Дальницької сільської ради Одеського району Одеської області полягають у наданні рішенням ІХ чергової сесії VIII скликання Дальницької сільської ради Овідіопольського (наразі Одеського) району Одеської області від 30.09.2021 № 985-VIII «Про надання дозволу на водопостачання та обслуговування водяних мереж с. Роксолани» дозволу на здійснення діяльності з надання послуг з централізованого водопостачання та обслуговування мереж централізованого водопостачання на території села Роксолани Дальницької сільської громади Одеського району Одеської області ФОП Комісарову О.О. (згідно з даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: реєстраційний номер облікової картки платника податків *Інформація, доступ до якої обмежено*, місцезнаходження: *Інформація, доступ до якої обмежено*, види діяльності за КВЕД: *Інформація, доступ до якої обмежено*) без

проведення конкурсної процедури, передбаченої чинним законодавством для об'єктів у сфері водопостачання та водовідведення.

2.ВІДПОВІДАЧ

- (2) Дальницька сільська рада Одеського району Одеської області (далі - Дальницька сільська рада) згідно з даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, має ідентифікаційний код юридичної особи *Інформація, доступ до якої обмежено*, місцезнаходження: *Інформація, доступ до якої обмежено*.
- (3) Основний вид діяльності Дальницької сільської ради
Інформація, доступ до якої обмежено
- (4) Дальницька сільська територіальна громада — територіальна громада в Одеському районі Одеської області, створена 04.08.2017 у рамках адміністративно-територіальної реформи 2015–2020 років. Адміністративний центр — село Дальник.
- (5) Громада утворена в результаті об'єднання чотирьох сільських рад: Дальницької, Барабойської, Доброолександрівської і Роксоланівської. Згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 № 720-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Одеської області» до складу громади було долучено Мар'янівську і Новоградківську сільські ради. До складу громади входять селище Богатирівка і 8 сіл: Барабой, Грибівка, Дальник, Доброолександрівка, Мар'янівка, Новоградківка, Роксолани, Санжійка.
- (6) Систему та гарантії місцевого самоврядування в Україні, засади організації та діяльності, правового статусу і відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування визначає відповідно до Конституції України та Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (надалі – Закон).
- (7) Згідно з частиною першою статті 10 Закону селищні ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.
- (8) Згідно зі статтю 11 Закону виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи; виконавчі органи сільських, селищних, міських, районних у містах рад є підконтрольними і підзвітними відповідним радам, а з питань здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади - також підконтрольними відповідним органам виконавчої влади.
- (9) Відповідно до частини першої статті 16 Закону органи місцевого самоврядування є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.
- (10) Згідно з частиною першою статті 59 Закону рада в межах своїх повноважень приймає нормативні та інші акти у формі рішень.
- (11) Отже, враховуючи вищевикладене, Дальницька сільська рада є органом місцевого самоврядування та юридичною особою і наділена власними повноваженнями, в межах яких діє самостійно і несе відповідальність за свою діяльність відповідно до Закону.
- (12) Відповідно до підпункту 1 пункту «а» статті 29 Закону до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать власні (самоврядні) повноваження управління в межах, визначених радою, майном, що належить до комунальної власності відповідних територіальних громад.
- (13) Відповідно до підпункту 1 пункту «а» статті 30 Закону до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать власні (самоврядні) повноваження з управління об'єктами житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, транспорту і зв'язку, що перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, забезпечення їх належного утримання та ефективної експлуатації, необхідного рівня та якості послуг населенню.
- (14) Виконавчий комітет Дальницької сільської ради, який нею створений, підзвітний та підконтрольний їй, не є юридичною особою. Тому, зважаючи на викладені положення

законодавства, Відділенням розпочинається розгляд справи за ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції в діях Дальницької сільської ради.

- (15) Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму, здійснення заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється, в тому числі, органами місцевого самоврядування.
- (16) Отже, дія Закону України «Про захист економічної конкуренції» поширюється на діяльність Дальницької сільської ради з реалізації державної політики у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму, здійснення заходів, які сприяють розвитку конкуренції.

3.ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (17) Відділенням здійснено заходи державного контролю за додержанням суб'єктами господарювання та органами місцевого самоврядування законодавства про захист економічної конкуренції на регіональному ринку послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, зокрема, при передачі комунальних мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в користування суб'єктам господарювання в межах Одеської області.
- (18) В межах здійснення вказаних заходів Відділення розглянуло заяву Ткача І.Г. від 21.02.2024 б/н (вх. від 26.02.2024 №65-01/8-АМ), зокрема, щодо ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції Дальницькою сільською радою.
- (19) Відділенням надіслано вимоги про надання інформації Дальницькій сільській раді від 13.02.2024 № 65-02/365, від 01.03.2024 №65-02/440е, від 18.06.2024 № 65-02/1750е, та ФОП Комісарову О.О. від 01.03.2024 № 65-02/575, від 18.06.2024 № 65-02/1751е.
- (20) Дальницька сільська рада надала до Відділення інформацію листами від 04.03.2024 № 389 (вх. від 05.03.2024 №65-01/595) та від 24.06.2024 № 1081 (вх.№ 65-01/1821 від 05.07.2024).
- (21) ФОП Комісаров О.О. надав до Відділення інформацію листами від 29.03.2024 № 4 (вх. № 65-01/932 від 01.04.2024), від 04.04.2024 № 5 (вх.№ 65-01/1018 від 05.04.2024) від 29.07.2024 № 7 (вх.№ 65-01/2123 від 31.07.2024).
- (22) Листом від 13.06.2024 на адресу Дальницької сільської ради направлено копію розпорядження адміністративної колегії Відділення від 11.06.2024 № 65/44-рп/к про початок розгляду справи № 65/39-01/2024, який відповідно до рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення № 0690055690878 отримано 18.06.2024.
- (23) Листом від 13.06.2024 № 65-02/1683е Відділення повідомило Ткача І.Г. про початок розгляду справи № 65/39-01/2024.
- (24) Листом від 09.08.2024 № 65-02/2646е на адресу Дальницької сільської ради направлено копію подання з попередніми висновками від 08.08.2024 № 65-03/143П у справі № 65/39-01/2024, який відповідно до рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення № 0690066736993 отримано 20.08.2024.
- (25) Дальницька сільська рада заперечень до подання з попередніми висновками від 08.08.2024 № 65-03/143П у справі № 65/39-01/2024 не надала.
- (26) Листом від 09.08.2024 № 65-02/2645е на адресу заявника направлено копію подання з попередніми висновками від 08.08.2024 № 65-03/143П у справі № 65/39-01/2024.
- (27) Заявник листом від 19.09.2024 (вх.№ 65-01/1227-Кі від 25.09.2024) повідомив, що зауважень та заперечень до попередніх висновків від 08.08.2024 № 65-03/143П у справі № 65/39-01/2024 не має.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (28) Повноваження органів місцевого самоврядування визначено Законом.
- (29) Відповідно до статті 1 Закону - представницький орган місцевого самоврядування – виборний орган (рада), який складається з депутатів і відповідно до закону наділяється правом представляти інтереси територіальної громади і приймати від її імені рішення;

- виконавчі органи рад – органи, які відповідно до Конституції України та цього Закону створюються сільськими, селищними, міськими, районними в містах (у разі їх створення)

радами для здійснення виконавчих функцій і повноважень місцевого самоврядування у межах, визначених цим та іншими законами.

- (30) За положеннями частини другої статті 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.
- (31) Згідно з частиною другою статті 19 Конституції України та частиною третьою статті 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим – також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (32) Згідно з частиною першою статті 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» акти ради, міського голови, виконавчого комітету, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.
- (33) Діяльність суб'єктів природних монополій у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення регулюється Законом України «Про природні монополії».
- (34) Відповідно до абзацу другої частини першої статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (35) Відносини, пов'язані з передачею об'єктів права державної власності у комунальну власність територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах або у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст, а також об'єктів права комунальної власності у державну власність регулюється Законом України «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності».
- (36) Особливості передачі в оренду об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності, особливості оренди таких об'єктів передбачено Законом України «Про особливості передачі в оренду об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності».
- (37) Відповідно до статті 3 Закону України «Про особливості передачі в оренду об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності» рішення про передачу в оренду об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності, приймають:
- стосовно об'єктів, що перебувають у комунальній власності територіальної громади села, селища, міста, відповідні сільські, селищні, міські ради;
 - стосовно об'єктів, що перебувають у спільній власності територіальних громад і в управлінні районної, обласної ради, відповідна районна, обласна рада за дорученням відповідних рад територіальних громад.
- (38) Згідно з частиною першою статті 5 Закону України «Про особливості передачі в оренду об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності» передача об'єкта у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебуває у комунальній власності, в оренду здійснюється за ініціативою фізичних та юридичних осіб, які можуть бути орендарями відповідно до Закону,

або виконавчих органів сільських, селищних, міських рад чи місцевих органів виконавчої влади.

- (39) Відповідно до частини четвертої статті 5 Закону України «Про особливості передачі в оренду об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності» у разі прийняття відповідною радою, визначеною статтею 3 цього Закону, рішення про пропозицію передачі в оренду об'єкта у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебуває у комунальній власності, здійснюється організаційно-технічна підготовка цього об'єкта до передачі в оренду. Після завершення такої підготовки оголошується конкурс на право отримання об'єкта в оренду.
- (40) Проведення конкурсу на право отримання в оренду об'єктів, зокрема, у сфері водопостачання та водовідведення передбачено статтею 7 Закону України «Про особливості передачі в оренду об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності».
- (41) Відповідно до частини першої статті 2 Закону України «Про особливості передачі в оренду об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності» дія цього Закону поширюється на відносини, пов'язані з передачею в оренду цілісних майнових комплексів підприємств, їхніх структурних підрозділів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності.
- (42) Отже, положеннями чинного законодавства передбачено, що передача в оренду цілісного майнового комплексу у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення має відбуватись у відповідності до положень Закону України «Про особливості передачі в оренду об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності» за результатами проведеного конкурсу на право отримання об'єкта в оренду.

5. ОБСТАВИНИ, ЯКІ СВІДЧАТЬ ПРО ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

- (43) До Відділення надійшла заява споживача Ткача І.Г. від 21.02.2024 (вх. № 65-01/8-АМ від 26.02.2024), зокрема, щодо ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції в діях Дальницької сільської ради, які полягали у наданні ФОП Комісарову О.О. рішенням ІХ чергової сесії VIII скликання Дальницької сільської ради Овідіопольського (наразі Одеського) району Одеської області від 30.09.2021 № 985-VIII «Про надання дозволу на водопостачання та обслуговування водяних мереж с. Роксолани» дозволу на здійснення діяльності з надання послуг з централізованого водопостачання та обслуговування мереж централізованого водопостачання на території села Роксолани Дальницької сільської громади Одеського району Одеської області без проведення конкурсної процедури, передбаченої чинним законодавством для об'єктів у сфері водопостачання та водовідведення.
- (44) В ході розгляду зазначеної заяви та за результатом аналізу інформації та документів, що надані Ткачем І.Г., ФОП Комісаровим О.О. та Дальницькою сільською радою, встановлено наступне.
- (45) Централізоване водопостачання є єдиним джерелом питної води, альтернативних джерел доступу до питної води у селі Роксолани Одеського району Одеської області не існує.
- (46) На підставі розпорядження Одеської обласної державної адміністрації від 04.11.2021 № 1108/од-2021 ФОП Комісарову О.О. видано ліцензію на право провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання.
- (47) На підставі рішення ІХ чергової сесії VIII скликання Дальницької сільської ради Овідіопольського (наразі Одеського) району Одеської області від 30.09.2021 № 985-VIII «Про надання дозволу на водопостачання та обслуговування водяних мереж с. Роксолани» наданого Дальницькою сільською радою листом від 04.03.2024 № 389 (вх № 65-01/595 від 05.03.2024) ФОП Комісаров О.О. надає послуги з централізованого водопостачання у селі Роксолани Одеського району Одеської області.

- (48) Також вказаним листом Дальницька сільська рада повідомила, що ФОП Комісаров О.О. здійснює свою діяльність з надання послуг з централізованого водопостачання протягом 2022-2023 років на території с. Роксолани Дальницької сільської територіальної громади.
- (49) Між ТОВ «Інфокс» та ФОП Комісаровим О.О. укладено договір про надання послуг з централізованого водопостачання *Інформація, доступ до якої обмежено*. Предметом цього договору є надання ТОВ «Інфокс» відповідної якості послуг з централізованого питного водопостачання (постачання, оброблення та розподіл потоків холодної питної води трубопроводами) на об'єкти ФОП Комісарова О.О. Відповідно до пунктів 10.1.-10.2 цього договору межі відповідальності за стан та експлуатацію відповідних мереж та споруд встановлюється за балансовою належністю, актом розмежування та/або проектно-технічною документацією. За відсутності акту розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності за стан мереж і споруд водогосподарства, межа визначається у точці підключення водопровідного вводу споживача до вуличної розподільної мережі, що обслуговується ТОВ «Інфокс».
- Згідно з Актом визначення точки розподілу надання послуг та розмежування балансової приналежності водопровідних мереж (додаток № 1 до вказаного договору) межами водопровідних мереж є абонентські підключення № 1 та № 2 с. Роксолани. Відповідно до пунктів 8.1-8.2. цього договору він набуває чинності з 01.08.2021 року. Договір укладається строком на один рік. В частині розрахунків за отримані послуги з водопостачання та водовідведення цей договір діє до повного погашення заборгованості за ним. Договір може бути розірвано та змінені його умови лише за згодою обох сторін у порядку, передбаченому чинним законодавством.
- Отже договір *Інформація, доступ до якої обмежено*, укладений Між ТОВ «Інфокс» та ФОП Комісаровим О.О., є діючим та згідно з ним ФОП Комісаров О.О. станом на теперішній час продовжує надавати послуги з централізованого водопостачання на території села Роксолани.
- (50) За технологічним регламентом експлуатації об'єктів водопостачання Комісарова О.О., наданим ФОП Комісаровим О.О. листом від 29.03.2024 № 4 (вх.№ 65-01/932 від 01.04.2024) від міського водопроводу ТОВ «Інфокс» філії «Інфоксводоканал» вода самопливно по водопровідним мережам подається споживачам. Вода, яка забирається від ТОВ «Інфокс» філії «Інфоксводоканал» використовується для централізованого водопостачання населення с. Роксолани Овідіопольського (наразі – Одеського) району Одеської області
- (51) Дальницька сільська рада листом від 04.03.2024 № 389 (вх № 65-01/595 від 05.03.2024) повідомила, що балансоутримувачем об'єктів водопостачання, зокрема розташованих на території села Роксолани, є Дальницька сільська рада.
- (52) Листом від 24.06.2024 № 1081 (вх.№ 65-01/1821 від 05.07.2024) Дальницька сільська рада повідомила:
- Згідно додатку 1 до передавального акту від 05.01.2018 до Дальницької сільської ради – правонаступника Роксоланівської сільської ради передано водопровід протяжністю *Інформація, доступ до якої обмежено*, який введено в експлуатацію у 2004 році, первісна вартість якого складала *Інформація, доступ до якої обмежено*. Строк використання водопроводу становить 20 років.
- (53) Листом від 29.03.2024 № 4 (вх.№ 65-01/932 від 01.04.2024) ФОП Комісаров О.О. повідомив, що місцем провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання є територія села Роксолани, де розташовані системи централізованого водопостачання, а саме *Інформація, доступ до якої обмежено*.
- Листом від 29.07.2024 № 7 (вх. № 65-01/2123 від 31.07.2024) ФОП Комісаров повідомив Відділення, що загальна довжина водопровідних мереж на території села Роксолани *Інформація, доступ до якої обмежено* метрів, водопровідні мережі побудовано у 2004 році, балансова вартість станом на 2018 рік – 0,00 грн.
- (54) Також вказаним листом ФОП Комісаров О.О. повідомив, що інформація щодо процедури передачі ФОП Комісарову О.О. в оренду, в користування тощо об'єктів водопостачання та водовідведення, розташованих на території Дальницької сільської ради, зокрема на

території села Роксолани Одеського району Одеської області (рішення органу місцевого самоврядування про затвердження конкурсної документації, конкурсна документація, висновки конкурсної комісії рішення органу місцевого самоврядування про переможця конкурсу, договір про передачу в оренду об'єктів водопостачання та водовідведення) окрім рішенням ІХ чергової сесії VIII скликання Дальницької сільської ради Овідіопольського (наразі Одеського) району Одеської області від 30.09.2021 № 985- VIII відсутня.

- (55) Рішенням виконавчого комітету Дальницької сільської ради від 17.02.2022 № 29 «Про затвердження тарифів на послуги з централізованого водопостачання села Роксолани, які надає ФОП Комісаров О.О. погоджено тариф на послуги з централізованого водопостачання у розмірі 20,84 грн/1 м³ (з ПДВ).
- (56) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» *єдиний майновий комплекс* – активи, які сукупно забезпечують здатність суб'єкта господарювання здійснювати господарську діяльність або нарощувати присутність на ринку в економічно доцільні строки, зокрема рухоме майно, (устаткування, інвентар, сировина, продукція тощо), нерухоме майно (будівлі, споруди, земельні ділянки тощо), права вимоги, борги, а також право на торговельну марку або інше позначення та інші права.
- (57) Відповідно до пункту 3 Положення про порядок віднесення майна до такого, що включається до складу цілісного майнового комплексу державного підприємства, затвердженого наказом Фонду державного майна України від 29.12.2010 № 1954, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 24.01.2011 за № 109/18847, *цілісний майновий комплекс* – об'єкт, сукупність активів якого забезпечує провадження окремої діяльності, що визначає загальнодержавне значення підприємства, на постійній і регулярній основі. Цілісними майновими комплексами можуть бути структурні підрозділи, які в установленому порядку виділяються в самостійні об'єкти.
- (58) Зазначений перелік майна у сукупності може забезпечувати здійснення господарської діяльності з централізованого водопостачання, а отже, має ознаки цілісного майнового комплексу у відповідності до чинного законодавства.
- (59) Враховуючи зазначене, передача зовнішніх водопровідно-каналізаційних мереж та споруд мала відбуватися у відповідності до Закону України «Про особливості передачі в оренду об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності».
- (60) Відповідно до частини першої статті 7 Закону України «Про особливості передачі в оренду об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності» після завершення підготовки об'єкта у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебуває у комунальній власності, до передачі в оренду відповідна рада, визначена статтею 3 цього Закону, своїм рішенням:
- затверджує конкурсну документацію;
 - утворює конкурсну комісію;
 - затверджує її склад та порядок роботи;
 - оголошує конкурс;
 - визначає розмір реєстраційного внеску для участі в конкурсі (у розмірі від одного до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян).
- (61) Відповідно до частини другої статті 7 Закону України «Про особливості передачі в оренду об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності» оголошення конкурсу здійснюється конкурсною комісією в десятиденний строк з дня її утворення шляхом розміщення у друкованому медіа відповідної ради (за його відсутності – у місцевому друкованому медіа, визначеному такою радою), на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері житлово-комунального господарства, і на веб-сайті відповідної ради (за його наявності) інформації про оголошення конкурсу.
- (62) Відповідно до частини п'ятнадцятої статті 7 Закону України «Про особливості передачі в оренду об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності» на підставі висновків конкурсної комісії відповідна рада, визначена у статті 3 цього Закону, не пізніше ніж протягом місяця приймає рішення

про переможця конкурсу, про що конкурсна комісія не пізніше ніж протягом п'яти днів з дня прийняття рішення повідомляє переможця.

- (63) Таким чином, підготовка, проведення та визначення переможця конкурсу забезпечується відповідною радою.
- (64) ФОП Комісаров О.О. отримав від Дальницької сільської ради цілісний майновий комплекс водопровідних мереж села Роксолани без дотримання вимог Закону України «Про особливості передачі в оренду об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності», а саме: Дальницька сільська рада надала ФОП Комісарову дозвіл на здійснення діяльності з надання послуг з централізованого водопостачання та обслуговування мереж централізованого водопостачання на території села Роксолани Дальницької сільської громади Одеського району Одеської області без проведення конкурсної процедури, передбаченої чинним законодавством для об'єктів у сфері водопостачання та водовідведення.
- (65) З огляду на зазначене, дії Дальницької сільської ради, які полягають у наданні ФОП Комісарову О.О. дозволу на здійснення діяльності з надання послуг з централізованого водопостачання та обслуговування мереж централізованого водопостачання на території села Роксолани Дальницької сільської громади Одеського району Одеської області без проведення конкурсної процедури, передбаченої чинним законодавством для об'єктів у сфері водопостачання та водовідведення, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання.

6. ПОЗИЦІЯ УПОВНОВАЖЕНИХ ОРГАНІВ В ОБСТАВИНАХ СПРАВИ

- (66) Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України (далі – Мінінфраструктури) є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику, зокрема: у сфері розвитку місцевого самоврядування, територіальної організації влади та адміністративно – територіального устрою, житлової політики; у сфері благоустрою населених пунктів, житлово – комунального господарства, управління побутовими відходами.
- (67) Відповідно до покладених завдань Мінінфраструктури затверджує, зокрема: порядки, стандарти, норми і правила у сфері житлово – комунального господарства, житлової політики, благоустрою населених пунктів; інформує та надає роз'яснення державної політики з питань, що належать до його компетенції.
- (68) З метою повного, всебічного та об'єктивного розгляду справи № 20-03/2024 Відділення звернулось листом від 02.04.2024 № 65-02/784е до Антимонопольного комітету України щодо долучення до матеріалів справи роз'яснень Мінінфраструктури та Фонду державного майна України.
- (69) Антимонопольним комітетом України листом від 23.04.2024 № 128-29.2/07-4096е (вх. № 65-01/318К від 23.04.2024) перенаправлено до Відділення лист Мінінфраструктури від 01.03.2024 № 6-09/2804 та Фонду державного майна України від 09.02.2024 № 4-09/1782 щодо надання роз'яснення з питань передачі водопровідно-каналізаційних мереж та споруд в оренду/користування.
- (70) Так, відповідно до зазначених вище листів Мінінфраструктури та Фонд державного майна України поінформували про наступне:
- (71) Відповідно до частини другої статті 2 Закону України «Про оренду державного та комунального майна» (далі – Закон № 157-IX) передача в оренду майна, що перебуває у комунальній власності, здійснюється органами місцевого самоврядування відповідно до вимог цього Закону.
- (72) Законом № 157-IX запроваджено процедуру передачі в оренду державного та комунального майна на електронних аукціонах за допомогою електронної торгової системи (далі – ЕТС).
- (73) Механізм передачі в оренду державного та комунального майна, включаючи особливості передачі його в оренду відповідно до положень Закону № 157-IX визначено Порядком передачі в оренду державного та комунального майна (далі – Порядок передачі майна в

оренду), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 03 червня 2020 р. № 483 «Деякі питання оренди державного та комунального майна».

- (74) Частиною другою статті 9 Закон № 157-ІХ визначено заборону передачі державного або комунального майна в безоплатне користування або позичку.
- (75) Так, згідно зі статтею 191 Цивільного кодексу України підприємство є єдиним майновим комплексом, що використовується для здійснення підприємницької діяльності. До складу підприємства як єдиного майнового комплексу входять усі види майна, призначені для його діяльності, включаючи земельні ділянки, будівлі, споруди, устаткування, інвентар, сировину, продукцію, права вимоги, борги, а також право на торговельну марку або інше позначення та інші права, якщо інше не встановлено договором або законом. При цьому відповідно до пункту 6 частини першої статті 1 Закону № 157-ІХ єдиний майновий комплекс державного або комунального підприємства, його структурного підрозділу – усі види майна, призначені для діяльності підприємства, його структурного підрозділу, будівлі, споруди, устаткування, інвентар, сировина, продукція, права вимоги, борги, а також право на торговельну марку або інші позначення та права, включаючи права на земельні ділянки.
- (76) Таким чином, відповідно до інформації, наданої Мінінфраструктури та Фондом державного майна України, діючим законодавством України визначено особливості передачі в оренду об'єктів у сфері водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності, виключно шляхом проведення конкурсу.

7. НЕГАТИВНИЙ ВПЛИВ НА КОНКУРЕНЦІЮ

- (77) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.
- (78) Згідно із частиною першою статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» цим Законом регулюються відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання; суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією.
- (79) Відповідно до частини другої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (80) Відповідно до частини четвертої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державний контроль за додержанням законодавства про захист економічної конкуренції, захист інтересів суб'єктів господарювання та споживачів від його порушень здійснюється органами Антимонопольного комітету України.
- (81) Отже, органи місцевого самоврядування та їх виконавчі комітети повинні здійснювати заходи щодо створення та розвитку конкурентного середовища на ринках.
- (82) Ринок послуг з централізованого водопостачання перебуває у стані природної монополії, тому виконання органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції здійснюється шляхом створення відповідних умов, в тому числі завдяки проведенню конкурсів.
- (83) Проведення конкурсу стимулює розвиток конкурентного середовища, а також сприяє підвищенню рівня якості даних послуг.
- (84) Недотримання зазначених норм законодавства може призвести до недопущення конкуренції та, відповідно, до незабезпечення органами місцевого самоврядування заходів, які сприятимуть розвитку економічної конкуренції.
- (85) Надання ФОП Комісарову О.О. рішенням ІХ чергової сесії VIII скликання Дальницької сільської ради Овідіопольського (наразі Одеського) району Одеської області від 30.09.2021 № 985-VIII «Про надання дозволу на водопостачання та обслуговування водяних мереж

с. Роксолани» дозволу на здійснення діяльності з надання послуг з централізованого водопостачання та обслуговування мереж централізованого водопостачання без проведення конкурсної процедури, передбаченої чинним законодавством для об'єктів у сфері водопостачання та водовідведення у межах території села Роксолани Дальницької сільської громади Одеського району Одеської області могло обмежити право інших учасників ринку вказаних послуг – потенційних конкурентів, якими є суб'єкти господарювання, установчими документами яких передбачено провадження діяльності у сфері надання послуг з централізованого водопостачання, які мають відповідну матеріально-технічну базу, та які бажають працювати на вказаному ринку послуг, можливості змагатися за отримання права здійснювати господарську діяльність із надання вказаних послуг на зазначеній території, та відповідно, доступу на ці ринки на конкурентних засадах.

- (86) Надання права надавати послуги з централізованого водопостачання без участі у конкурсі звільняє суб'єктів господарювання від потреби пропонувати для здобуття права на надання таких послуг кращі умови їх надання, тобто використовувати власні досягнення для отримання переваг порівняно з іншими суб'єктами господарювання. У даному випадку, потенційними конкурентами на даному ринку послуг можуть виступати суб'єкти господарювання, які здійснюють свою діяльність в сфері централізованого водопостачання в інших населених пунктах Одеської області.
- (87) На території Одеського району Одеської області існують інші суб'єкти господарювання, установчими документами яких передбачено провадження діяльності у сфері надання послуг з централізованого водопостачання та які отримали у користування цілісні майнові комплекси у сфері централізованого водопостачання, які перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, а саме: ТОВ «Маякиводоканал» (місце провадження діяльності з надання послуг централізованого водопостачання - *Інформація, доступ до якої обмежено*), ПП «УПТК-1» (місце провадження діяльності з надання послуг централізованого водопостачання - *Інформація, доступ до якої обмежено*), ПП «УПТК-2» (місце провадження діяльності з надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення територія Новоградківської та Марянівської сільських територіальних громад).
- (88) ФОП Комісаров О.О. отримав переваги під час здійснення господарської діяльності з централізованого водопостачання не завдяки власним досягненням, здобутим у результаті участі у відповідному конкурсі, внаслідок чого було б забезпечено змагання з іншими суб'єктами господарювання - конкурентами, що є однією із умов економічної конкуренції, а за рахунок зовнішніх чинників, якими в цьому випадку є вплив органу місцевого самоврядування, наділеного владними повноваженнями.
- (89) Враховуючи, що змагання між суб'єктами господарювання є головною ознакою конкуренції, надання ФОП Комісарову О.О. рішенням ІХ чергової сесії VIII скликання Дальницької сільської ради Овідіопольського (наразі Одеського) району Одеської області від 30.09.2021 № 985-VIII «Про надання дозволу на водопостачання та обслуговування водяних мереж с. Роксолани» дозволу на здійснення діяльності з надання послуг з централізованого водопостачання та обслуговування мереж централізованого водопостачання на території села Роксолани Дальницької сільської громади Одеського району Одеської області без проведення конкурсної процедури, передбаченої чинним законодавством для об'єктів у сфері водопостачання та водовідведення не сприяло доступу до такого змагання всіх потенційних учасників вказаних ринків послуг, що може призвести до недопущення конкуренції на цих ринках.
- (90) В ході здійснення заходів державного контролю за додержанням суб'єктами господарювання та органами місцевого самоврядування законодавства про захист економічної конкуренції на регіональному ринку послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення Відділенням встановлено, що Дальницькою сільською радою конкурс на право отримання в оренду об'єктів централізованого водопостачання, які знаходяться у комунальній власності Дальницької сільської територіальної громади, не проводився.
- (91) Разом з тим, дії Дальницької сільської ради, які полягають у наданні ФОП Комісарову О.О. рішенням ІХ чергової сесії VIII скликання Дальницької сільської ради Овідіопольського

(наразі Одеського) району Одеської області від 30.09.2021 № 985-VIII «Про надання дозволу на водопостачання та обслуговування водяних мереж с. Роксолани» дозволу на здійснення діяльності з надання послуг з централізованого водопостачання та обслуговування мереж централізованого водопостачання на території села Роксолани Дальницької сільської громади Одеського району Одеської області без проведення конкурсної процедури, передбаченої чинним законодавством для об'єктів у сфері водопостачання та водовідведення, можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання.

8. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ОРГАНУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

- (92) Згідно зі статтею 144 Конституції України органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.
- (93) Одним із принципів, на основі яких здійснюється місцеве самоврядування в Україні відповідно статті 4 Закону, є законність.
- (94) Відповідно до положень частини третьої статті 18 Господарського кодексу України органам державної влади та органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам забороняється приймати акти та вчиняти дії, які усувають конкуренцію або необґрунтовано сприяють окремим конкурентам у підприємницькій діяльності, чи запроваджують обмеження на ринку, не передбачене законодавством.
- (95) За умовами частини першої статті 25 Господарського кодексу України держава підтримує конкуренцію як змагання між суб'єктами господарювання, що забезпечує завдяки їх власним досягненням здобуття ними певних економічних переваг, внаслідок чого споживачі та суб'єкти господарювання отримують можливість вибору необхідного товару і при цьому окремі суб'єкти господарювання не визначають умов реалізації товару на ринку.
- (96) Згідно з частиною третьою статті 25 Господарського кодексу України уповноважені органи державної влади і органи місцевого самоврядування повинні здійснювати аналіз стану ринку і рівня конкуренції на ньому і вживати передбачених законом заходів щодо упорядкування конкуренції суб'єктів господарювання.
- (97) Відповідно до частини першої статті 40 Господарського кодексу України державний контроль за дотриманням антимонопольно-конкурентного законодавства, захист інтересів підприємців та споживачів від його порушень здійснюються Антимонопольним комітетом України відповідно до його повноважень, визначених законом.
- (98) Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму в господарській діяльності, здійснення заходів щодо демонополізації економіки, фінансової, матеріально-технічної, інформаційної, консультативної та іншої підтримки суб'єктів господарювання, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється органами державної влади, органами місцевого самоврядування та органами адміністративно-господарського управління та контролю.
- (99) Отже, дія Закону України «Про захист економічної конкуренції» поширюється на діяльність Дальницької сільської ради з реалізації державної політики у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму, здійснення заходів, які сприяють розвитку конкуренції.
- (100) Частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (101) Згідно з положеннями частини третьої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

- (102) Згідно з пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.

9. ВИСНОВКИ

- (103) З огляду на зазначене, дії Дальницької сільської ради, які полягають у наданні ФОП Комісарову О.О. рішенням ІХ чергової сесії VIII скликання Дальницької сільської ради Овідіопольського (наразі Одеського) району Одеської області від 30.09.2021 № 985-VIII «Про надання дозволу на водопостачання та обслуговування водяних мереж с. Роксолани» дозволу на здійснення діяльності з надання послуг з централізованого водопостачання та обслуговування мереж централізованого водопостачання на території села Роксолани Дальницької сільської громади Одеського району Одеської області без проведення конкурсної процедури, передбаченої чинним законодавством для об'єктів у сфері водопостачання та водовідведення є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання.

Ураховуючи викладене, та керуючись статтями 7, 12, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48, 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, розділу VIII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 №5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (із змінами і доповненнями), адміністративна колегія Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати дії Дальницької сільської ради Одеського району Одеської області (ідентифікаційний код юридичної особи – *Інформація, доступ до якої обмежено*, місцезнаходження: *Інформація, доступ до якої обмежено*, які полягають у наданні фізичній особі – підприємцю Комісарову О.О. (реєстраційний номер облікової картки платника податків *Інформація, доступ до якої обмежено*, місцезнаходження: *Інформація, доступ до якої обмежено*) рішенням ІХ чергової сесії VIII скликання Дальницької сільської ради Овідіопольського (наразі Одеського) району Одеської області від 30.09.2021 № 985-VIII «Про надання дозволу на водопостачання та обслуговування водяних мереж с. Роксолани» дозволу на здійснення діяльності з надання послуг з централізованого водопостачання та обслуговування мереж централізованого водопостачання на території села Роксолани Дальницької сільської громади Одеського району Одеської області без проведення конкурсної процедури, передбаченої чинним законодавством для об'єктів у сфері водопостачання та водовідведення порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання.

2. Zobov'язati Дальницьку сільську раду Одеського району Одеської області (ідентифікаційний код юридичної особи – *Інформація, доступ до якої обмежено*, місцезнаходження: *Інформація, доступ до якої обмежено*) протягом двох місяців з дня одержання рішення припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, вказане у пункті 1 резолютивної частини цього рішення.

Відповідно до частини другої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України є обов'язковими до виконання

Згідно з частиною першою статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова Колегії

Ірина ДАНИЧ